

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1351 usque ad annum 1414

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1768

VD18 90118278

§. 15. Nova pietatis genera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66293)

Hæc absolutionum facilitas quodammodo in nihilum redigit peccatum: quia ejus horrorem abolet, facitque, ut id habeatur pro malo non communi tantum, sed etiam inevitabili. Quis timeret febrim, si hanc depelleret exhaustum vitrum aquæ? Quam crebra essent furta vel homicidia, si pro eis satisfaceret per lavationem manuum! Confessio est prope modum æque facilis, si sufficit Sacerdoti verbum in aurem dicere; si nec dilatio absolutionis, nec satisfactio ardua, nec occasionis vitandæ necessitas metui debet. At sine sensu a proposito digredior.

§. XV.

Nova pietatis genera.

Adjungam tamen etiam nova quædam pietatis genera per quosdam Religiosos introducta fecisse ad minuendum horrorem peccati, ac negligendam morum emendationem. Gestare Mariani mancipatus tesseram scapularem, quotidie SS. Virginem salutando sacram coronam absolvere,

E 4 aut

aut aliquam precationem celebrem dicere potest, qui non ignoscit inimico suo, non restituit bonum male acquisitum, non abdicat concubinam: en pietatis genera populo chara, sed mores non corrigentia. Et tamen quia ea exercent, se pluris aestimant quam alium, qui hæc omittit, blandiunturque sibi ob eadem bonam sperando mortem: nec enim ad frugem redeunt, quamdiu ætate florent, & commoda utuntur valetudine: res nimis magno constaret. Unde fit etiam, ut augustissimam Eucharistiam externa pietate colant, ac expositam adorare, comitarique in supplicatione publica, quam decenter suscipere malint.

Sublato labore manuum Regulares summopere extulerunt mentis precationem; quæ profecto est anima religionis Christianæ: cum sit verum exercitium præscriptæ ipso a Christo adorationis *in spiritu & veritate*. Sed facile fit abusus ejus: atque in hoc præcipue consistebat Massalianorum hæresis quarto seculo

Joan. 4.
v. 23.

lo damnata: quibus Catholici maxi- *Hist. l. 19.*
 me exprobrabant contemptum labo- *S. 25.*
 ris, ac mendicitatis. Ultimorum
 temporum Fratricelli illis erant si-
 millimi: & ipsi Catholici precatio-
 nem mentis multis erroribus præte-
 xuerunt. Quando inter precandum
 storeas semper ac fiscinas conficiebat
 Monachus Ægyptius, patebat satis
 eum non perdere suum tempus: at
 solus cognoscit Deus, ad quid hoc
 impendat ille, qui per horam unam
 vel duas genibus innitens, brachiis
 inter se commissis effingit crucem.

Porro hæc pietas otiosa, ideoque
 ambigua per quingentos circiter an-
 nos fuit communissima, præsertim
 scæminis natura pigrioribus, acrio-
 remque habentibus phantasiâ. Hinc
 factum, ut vitæ Sanctarum his po-
 stremis seculis celebrium, S. Birgit-
 tæ, S. Catharinæ Senensis, B. An-
 gelæ Fulginianæ solas fere cogitatio-
 nes ac sermones ipsarum contineant
 sine ullo facto memorabili. Hæ
 Sanctæ sine dubio multum temporis
 infumebant in animi sensus intimos

aperiendos conscientiae Moderatoribus: qui favore in filias, quarum virtutem noverant, præoccupati facile cogitationes earum pro arcanis divinitus cognitis, & quæ iis extraordinaria contigerant, pro miraculis accipiebant.

Moderatores illi Theologiæ scholasticæ tunc regnantis methodum ac subtilitates, quibus eruditi fuerant, applicabant ad mentis precationem; ex qua artem longam & difficilem faciebant, volebantque diversos status precationis, & gradus progressionis ad perfectionem Christianam accurate distinguere. Et quia diuturnus mos ferebat quoslibet divini codicis locos in sensus figuratos, cum litterarius nesciretur, avertere: hi Doctores inveniebant ibi, quæ cupiebant, omnia: sic formata est Theologia mystica, quam videmus in scriptis Rusbrœchii, Tauleri, autorumque similium. Affectando argutias sæpe adhibebant duras eloquendi rationes; & proferebant paradoxa, quibus ægre dabatur sensus sanus:

nus : illa, quæ Ecardus Dominica-^{Hist. l. 93.}
 nus proposuit, Papa Joannes XXII^{§. 59.}
 condemnavit.

Hæc immoderatio protensa lon-^{L. 91. §. 58.}
 gius ineunte eodem seculo produxe-
 rat errores Beguardorum ac Begu-
 linorum in concilio Viennensi damna-
 tos : nec abs re dixerim, dæmonem
 cunctis temporibus eadem arte fuisse
 usum, ut homines sub obtentu altissi-
 mæ perfectionis in vitia crassissima
 & probrosissima immergeret. Talis
 secundo seculo erat Carpocras cum
 falsis suis Gnosticis : & talis nostra
 ætate fuit Molinius cum Quietistis
 suis. Alius tantæ immoderationis
 effectus est superstitione fanatica; qua
 decimo quarto seculo tenuit Gre-^{l. 3. c. 20.}
 gorium Palamantem & Monachos
 Græcos montis Athonis ; nulla ibi
 mollities, sed superbia, & pertinacia
 cernitur insuperabilis. ^{l. 95. §. 9.}

Redeamus igitur ad adorationem
 in spiritu & veritate, scilicet ad pre-
 cationem simplicem ac solidam, qua-
 lem videmus in Ecclesiæ temporibus

bus

bus primis, versantem, & fundatam in veritatibus fidei, ac litteris divinis, non in opinionibus scholæ, historiis fabulosis, aut expressis rerum imaginibus, quales sanctus Bonaventura exhibuit; precationem denique consistentem potius in affectibus animi, quam in cogitationibus, ut ait S. Augustinus, ac recta tendentem eo, ut nos reddat meliores.

*Epist. ad
Prob.*

Dicamus etiam verbum de pre-
catione publica, quæ ante aliquot
secula facta est præcipua Religioso-
rum occupatio. Petamus a Deo, ut
hæc sit precatio vera; ut tantum
ac externas ceremonias sustentet &
animet sincera pietas; ut possimus
cum S. Paulo dicere: *Pfallam spiritu,
pfallam & mente*; scilicet ut natura-
lem actionem animæ motus gratiæ
comitetur: alioqui cantus est mera
functio pectoris, & sonus similis so-
no organi pneumatici, cæterorum-
que instrumentorum musices inanima-
torum, nec amplius est precatio. Ut
sit precatio seria, observanda potius
verba sunt, quam notæ musicæ: di-
scen-

scendus sedulo sensus litterarius psal-
morum, ac reliquarum divini officii
partium, ut intelligantur saltem, quæ
dicuntur.

Debemus, quantum possumus, ca-
vere, ne hæreticis relinquamus ob-
tentum aliquem, sub quo fingerent
pietatem esse novum inventum Mo-
nachorum utilitatis causa, vel ex aliis
incitamentis humanis introductum.
Igitur usque ad prima Ecclesiæ secu-
la redeundum est, atque considerata
vita, quam S. Clemens Alexandrinus *Hist. l. 4.*
in suo Pædagogo Christianis omni-
bus proposuit, ac perfecti (Gnosti-
cum vocat) Christiani imago, quam
in Stromatibus pinxit suis: fecit au-
tem utrumque opus, antequam da-
rentur Monachi. Ibi cernimus ve-
ram pietatem non esse astum postre-
morum temporum, sed usum doctri-
næ ab Apostolis traditæ, ac perquam
fideliter transmissæ ad posteros. Ibi
videmus pietatem fervidam, nobilem,
solidam, & maxime diversam a mi-
nutiis, quæ abeunt in superstitionem;
pieta-

pietatem denique iis solis propriam,
qui serio volunt fieri meliores.

Hic finio meas considerationes
status Regularium: & cum satis vi-
deam rem esse tristem eos relinqui
in disciplinae remissione sub initium
seculi quinti decimi regnante; signi-
fico Lectori, per sequentia tria se-
cula plerosque Ordines e disciplina
solutiore ad veterem sanctimoniam
revocatos esse, ac præbe-
re nobis exempla
optima.

HISTO-